

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie: 29.05.2025 nr 1.2-2/38-1
Meie: 10.06.2025 nr 2-5/30_2025

Eelnõu kooskõlastamine

Lugupeetud sotsiaalminister

Esitasite meile kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks ravikindlustuse seaduse ning töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu.

Eelnõu toob mitmeid muudatusi õiguskeskkonda, mille mõju hindan positiivseks. Olulise muudatusena näen asjaolu, et ravikindlustuse lepingu sõlmimine lihtsustub, võimaldades selle sõlmida kõigil Eesti alalistel elanikel ning elamisloa või elamisõiguse alusel viibivatel isikutel, sõltumata varasemast kindlustusperioodist. Nimetud muudatus vähendab ebavõrdset kohtlemist, eelkõige mõjutades soodsalt naisi, kes töötavad katkestustega (nt hooldusperioodide järel) või ebaregulaarses töösuhtes (loovisikud, hooajatöötajad).

Samuti hindan positiivseks, et raseduse tõttu kergemast tööst keeldumise korral arvutatakse hüvitis edaspidi Maksu- ja Tolliameti (MTA) andmete alusel, mitte tööandja esitatud palgaandmete põhjal. Nimetatud muudatus loob võrdsema kohtlemise teiste haiguslehel viibijatega.

Jään aga kahtlevaks muudatuse osas, mis võimaldab isikul, kelle tervises seisund võimaldab, tööle naasta osalise koormusega või kergendatud tingimustel alates 31. haiguspäevast varasema 61 päeva asemel. Nimetatud muudatuse mõju võib olla kahetine. Positiivne mõju on neile töötajatele, kes soovivad varakult tööle naasta, ent kaasneb risk, et rasedad ja hoolduskoormusega naised võivad sattuda surve alla naasta tööle enne tervise täielikku taastumist. Seetõttu rõhutan, et on vajalik jälgida, et tööle naasmine põhineks vabatahtlikkusel ja tervislikul võimekusel.

Näen võimalikku negatiivset mõju aga eelnõus pakutud muudatusel, millega lõpetatakse ajutise töövõimetuse hüvitise ja töötuskindlustushüvitise samaaegne maksmine. Muudatus, millega lõpetatakse ajutise töövõimetuse hüvitise maksmine töötuskindlustushüvitise määramisel, võib kaasa tuua kaudse ebavõrdse mõju haavatavatele rühmadele. Kuigi muudatus on õiguspärane ja eesmärgipärane, võib see praktikas ebaproportsionaalselt mõjutada just neid, kes töötavad katkestustega või madalapalgalistel ametikohtadel ning vajavad tervise tõttu pikemat taastumisaega. Töötuskindlustushüvitis on sageli madalam (60%

algperioodil) kui haigushüvitis (kuni 80%), mis tähendab sissetuleku olulist langust.

Soovitan seadusandjal täiendavalt analüüsida muudatuse mõju ning hinnata, kas kavandatud lahendus võib praktikas viia ebavõrdse suurenemiseni.

Arvestades eeltoodut teen järgmised soovitused:

1. Lisada eelnõu seletuskirja juurde soolise ja võrdse kohtlemise mõjuanalüüs, eriti muudatuste puhul, mis puudutavad rasedaid, vanemaealisi ja hoolduskoormusega isikuid ning kaaluda vajadusel täiendavate leevendusmeetmete lisamist, et vältida haavatavate rühmade sattumist ebavõrdsesse olukorda.
2. Tagada, et tööle naasmise võimalus 31. päevast on täielikult vabatahtlik, sh jälgida praktikas kokkulepete tasakaalustatust tööandjate ja töötajate vahel.
3. Koguda ja analüüsida soopõhist statistikat hüvitise maksmise ja osakoormusel töötamise kasutuse kohta, et hinnata mõju naistele ja meestele pikema aja jooksul.
4. Teavitada sihtrühmi selgelt ja arusaadavalt uutest võimalustest ja piirangutest, vältimaks info puudumisest tingitud ebavõrdset olukorda.

Eelnõus ei olnud võimalik tuvastada otseselt diskrimineerivaid sätteid soolise võrdõiguslikkuse seaduse (SoVS) ega võrdse kohtlemise seaduse (VõrdKS) mõttes. Samas tuvastasin muudatusi, millel võib olla kaudne ebavõrdne mõju teatud kaitstud gruppidele. Eelnõu edasises menetluses palun lisada mõjuanalüüsi soolise ja vanuselise jaotuse lõikes ning vajadusel täiendada eelnõud viisil, et välistada haavatavate rühmade sattumine halvemasse olukorda.

Christian Veske

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik

/Allkirjastatud digitaalselt/